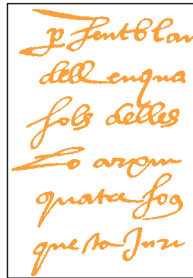

ARXIUS

B U T L L E T Í D E L

N Ú M E R O 2 9

S E R V E I D ' A R X I U S

P R I M A V E R A D E 2 0 0 1

La documentació de la Generalitat de Catalunya en època republicana, arran de la seva atzarosa història, es troba avui dispersa per diferents arxius. Una part va ser localitzada pels responsables de l'Abertzalea-sunaren Agiritegia/Archivo del Nacionalismo entre els paquets que li foren tramesos l'estiu de 1992 des de Villa Izarra (Baiona), on el PNB guardava documents històrics procedents de les seves delegacions (a París, Londres i Nova York) i de personalitats com Leizaola o Irujo. La Fundació Sabino Arana, gestora d'aquest arxiu, ho va comunicar a la Fundació Ramon Trias Fargas, que hi desplaçà l'historiador Jordi Arauna i, el gener de 1999, encomanà una valoració del contingut a Hilari Raguer i Agustí Colomines. El seu informe propicià que el maig del mateix any el Departament de Cultura encarregués a l'Arxiu Nacional de Catalunya (ANC) el seu estudi tècnic. Els contactes amb la Fundació Sabino Arana culminaren amb la firma d'un acord de col·laboració, el 17 d'octubre de 2000, que autoritzava el tractament arxivístic i posterior digitalització dels documents. Paral·lelament, el Departament de la Presidència impulsava un altre conveni, de caire polític, amb el Govern d'Euskadi, que, el 9 de febrer de 2001, cedia els documents per tal que s'integressin al fons de la Generalitat conservat a l'ANC. Cal ressaltar que totes aquestes actuacions s'han emmarcat en les iniciatives promogudes per la Comissió President Companys.

En virtut de l'acord de col·laboració esmentat, dos arxivers, Montse Gomà i Salvador Cabré, es desplaçaren a Artea i, dirigits per l'Àrea dels Fons de l'Administració de l'ANC, iniciaren els treballs d'identificació i descripció pels quals comptaven amb l'ajut d'un primer inventari, elaborat per l'arxiver basc Iñaki Goigogana. En el decurs de la tasca es destriaren dos fons, l'un generat a Catalunya durant la Guerra Civil, probablement per la secretaria del

QÜESTIONS DE TREBALL

LA GENERALITAT DE CATALUNYA DURANT EL PRIMER EXILI (febrer 1939 - juny 1940)

notícia global sobre el període, la Memòria de la Delegació General de la Fundació Ramon Llull publicada per A.M. Sbert a la *Revista de Catalunya*. Sbert delimita tres etapes, que hem respectat, però omet moltes dades i ofereix una visió molt parcial. La hipòtesi que establim s'ha ampliat amb notícies inèdites procedents de la documentació d'Artea i de fons personals de l'ANC (fons *Jaume Aiguader*, *Josep Andreu Abelló* i *Josep Pous Pagès*). Manca encara, però, consultar altres fons, com el del president Tarradellas a Poblet o el de Ll. Nicolau d'Olivera a l'Institut d'Estudis Catalans, per acabar de puntualitzar l'àmbit d'actuació de certs organismes.

L'organització dels serveis assistencials. L'Entr'aide aux Républicains Catalans i la Fundació Ramon Llull

El 16 de gener de 1939, quan el tombant de la guerra ja era clarament desfavorable per als republicans, es reuniren els principals dirigents d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) per plantejar-se l'evacuació de persones i institucions. Els recursos de què disposava la Generalitat, segons Carles Pi Sunyer, eren suficients per atendre les necessitats més urgents dels expatriats i mantenir l'obra política i cultural, però el 2 de febrer, per disposició del Govern de la República, els hagué de lliurar al ministeri d'Hisenda. A canvi, Negrín prometé una intervenció directa en l'administració dels béns de la República a través d'un organisme central que, hipotèticament, s'havia de crear a l'exili i s'anomenaria el Consell dels

S U M A R I

QÜESTIONS DE TREBALL

La Generalitat de Catalunya durant el primer exili (febrer 1939 - juny 1940)

Arxius patrimonials pirinencs, la memòria oculta

CRÒNICA

AGENDA

NOUS FONDS I DOCUMENTS INGRESSATS ALS ARXIUS

NOUS INSTRUMENTS DE DESCRIPCIÓ DELS ARXIUS

BIBLIOGRAFIA

ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA

Cinc presidents. No obstant, la Generalitat mantingué un fons propi, que fou confiat a Josep Tarradellas i que ha generat un apassionat debat pel que fa a la seva quantia.

Els principals responsables polítics travessaven la frontera el dia 5 de febrer. Ni el Consell Executiu ni el Parlament es tornaren a reunir i el president Companys assumí totes les funcions de representació i direcció.

A principi de febrer ja havia començat la tasca assistencial orientada en dos fronts. D'una banda, s'organitzava a Perpinyà, el 3 de febrer, *l'Entr'aide aux Républicains Catalans* (amb un joc de sigles evident). Els serveis que oferia eren: atenció als camps de refugiats, cens dels catalans exiliats, informació, tiquets de menjador per als qui vivien fora dels camps i dispensari mèdic. D'altra banda, es creaven un seguit de residències sota el patronatge de comitès locals. Així, el Comité Universitaire Toulousain des Amis de l'Espagne Républicaine es feia càrrec d'una residència a Tolosa (2 de febrer), el Centre d'Aide aux Intel·lectuals d'Espagne d'una altra a Roissy-en-Brie (16 de febrer), el Comité d'Aide aux Intel·lectuals Catalans d'una a Montpeller (22 de febrer) i més tard, a l'abril, es crearia la de Roissy-la-Rivière, traslladada el juny a Isle Adam. Aquestes residències, ultra la missió d'hostatjar (intel·lectuals i polítics, sobretot), reivindicaven el prestigi de l'emigració amb una funció de difusió

cultural. És probable que en el seu fons fundacional hi participés la Generalitat. Després es finançaren mitjançant subscripcions públiques i l'ajut de comitès estrangers, entre els quals destaca el National Joint Committee for Spanish Relief o l'American Friend Service.

Qui coordinà aquestes residències i n'administrà directament algunes, com la de Montpeller, a través de Manuel Alcàntara, o la de Roissy, a través de Carles Riba, fou la Fundació Ramon Llull, l'origen de la qual cal cercar-lo en la constitució d'un patrimoni de 120.000 francs per part de 24 fundadors, bé mitjançant un emprèstic, bé mercès als fons que el Comité de Ayuda a España posà a disposició d'ERC i Acció Catalana. De caire apolític, tenia com a objectius l'ajut als catalans, encarregant-se de les relacions exteriors, amb els comitès internacionals d'ajuda i els catalans d'Amèrica, i la promoció de la cultura, per la qual cosa absorbí les funcions de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya o de la Institució de les Lletres Catalanes. Per a la seva organització i administració es designà un delegat general, A.M. Sbert, assistit per un Comité Organitzador amb participació de personalitats franceses. El seu primer domicili fou a 9 Boulevard Haussmann, seu de les oficines de la Generalitat a París. El març ja informava de la seva acció a les autoritats franceses. Vers l'abril, esgotats els cabals de la Generalitat, se li delegaren les tasques d'assistència i absorbí els serveis de l'Entr'aide.

Malgrat que la Fundació ja funcionés, no complia la normativa francesa i, per tant, no tenia capacitat jurídica. Per cobrir el buit legal actuà sota l'empara de la Société des Amis de la Fondation Ramon Llull i del Comité de Patronage des Oeuvres Culturelles et d'Assistance Catalanes, creat entre juny i agost de 1939, en el si de la secció catalana de l'Association des Amis de la République Française (AARF), òrgan intermediari entre la immigració d'una banda i el Govern francès, les patronals i la societat civil de l'altra.

El Bureau d'Information. De la dependència del SERE a l'autogestió amb la JARE

El juny comença una segona etapa quan la Fundació, ara a 81 Rue Miromesnil, va separar els serveis d'informació i assistència de la resta, si bé mantingué l'administració de les residències. Els primers es van encomanar a una nova oficina, el Bureau d'Information, dirigit per Carles Martí Feced i ubicat a 16 Rue Monceau. Bàsicament tramitava subsidis i peticions d'emigració al Servicio de Evacuación de Refugiados Españoles (SERE), organisme creat per Negrín el mes d'abril. Dins el SERE no hi eren representats governs sinó partits, de ma-

nera que els delegats catalans eren Jaume Aiguader per ERC i Eduard Raga-sol pel Partit Català Nacionalista.

Malgrat la pompositat dels noms, la situació era crítica i s'estava a punt de tancar les residències quan s'aconseguí que Negrín aportés uns 200.000 francs. Potser aleshores, el juliol, es crearien els anomenats serveis d'Assistència Catalana, que, administrats per la Delegació General de la Fundació Ramon Llull, rebien una subvenció de l'Habilitat de Presidència, Joan Tauler.

El 26 de juliol una reunió de la Diputació Permanent de les Corts de la República desautoritzà el Govern de Negrín, si bé continuà existint, i acordà de crear la Junta de Auxilio a los Republicanos Españoles (JARE) que, a base dels recursos de què disposava Prieto, actuaria en rivalitat amb el SERE. Els catalans aconseguiren col·locar Ll. Nicolau d'Olwer com a president de la JARE i J. Andreu Abelló com a vocal. Durant un temps la Generalitat, que advocava per una instància unitària, mantingué representants a ambdós organismes mentre negociava poder administrar directament l'ajut als refugiats. Abans de setembre s'assolí un acord amb la JARE, que acceptà pagar 2 milions de francs pels deutes contrets i una subvenció mensual de 500.000 francs.

La Layetana Office i les iniciatives en l'àmbit cultural i polític

A l'octubre es creà una nova oficina per assumir les relacions amb la JARE, la Layetana Office, a 26 Rue de la Pépinière. Quan el novembre Presidència disposà que se li traspassessin els serveis d'Assistència Catalana s'inicia una tercera etapa. El Bureau d'Information va ser dissolt i la Fundació es pogué centrar en la seva tasca cultural. La millora permeté, a l'octubre, l'aparició d'*El Poble Català*, que reivindicava la unitat d'acció dels catalans, i el desembre iniciar la IV època de la *Revista de Catalunya*. El febrer de 1940 la reducció del nombre de refugiats pel retorn a Espanya o l'emigració a d'altres països i la incorporació de molts a l'economia francesa, a través de l'AARF, atenuà el caràcter de gravetat que havia tingut l'exili.

En el vessant polític, el 18 d'abril, es decidia la creació d'un Consell Nacional de Catalunya, que havia d'actuar com un òrgan assessor de la Presidència i havia de ser una instància unitària, representativa dels diferents partits, que llimés les suspicàcies que aixecava l'actuació del president. Al final s'hagué de reduir a un consell d'intel·lectuals que es constituí el 13 de maig. Ja no pogué actuar. El 14 de juny les tropes nazis ocupaven París. Totes les activitats dels catalans eren interrompudes i s'iniciava una nova diàspora.

SALVADOR CABRÉ I LLOBET

ARXIUS. Butlletí del Servei d'Arxius	
Edita	Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya
Redacció	Servei d'Arxius, carrer Portaferrissa, 1, 08002 Barcelona
A/e.	arxius@correu.gencat.es http://cultura.gencat.es/arxius
Coordinació	R. Planes i Albets, A. Magrinyà i Rull
Tipografia	Fotocomposició Merit, SCCL
Impressió	Printing Súra, SL
Tiratge	2.500 exemplars
Dipòsit legal	B-17.466-93
ISSN	1133-3774

ARXIS PATRIMONIALS PIRINENCs, LA MEMÒRIA OCULTA

Poc a poc, el mapa arxivístic de les comarques del Pirineu es va completant. Els arxius històrics comarcals de la Cerdanya, d'era Val d'Aran i del Pallars Sobirà ja són una realitat plena i consolidada, i en pocs anys s'han convertit en un referent en la gestió cultural de les seves comarques, on no sobren pas les instal·lacions culturals públiques amb voluntat de servei al territori. Des de fa uns mesos, a l'Alt Urgell i al Pallars Jussà comencen a sonar campanes: diuen que aviat es posarà fil a l'agulla i —si les coses no es torcen— en uns anys tot el territori de muntanya estarà cobert.

Amb la incorporació a l'Arxiu Històric Comarcal del Pallars Sobirà dels microfilms procedents de la casa de Medinaceli, el volum de la documentació pirinenca ha rebut una injecció notable en quantitat i en qualitat, i ens hem de felicitar que tota aquest conjunt documental estigui disponible més a prop dels seus usuaris immediats.

Però qualsevol que s'hagi endinsat en investigacions que tinguin com a marc el Pirineu haurà trobat —i potser més que en d'altres zones del país— certes dificultats (de vegades insuperables) a l'hora de localitzar la documentació. Amb molts ajuntaments, en pobles petits i amb una estructura administrativa feble i precària, les destruccions massives d'arxius produïdes en el decurs de les atribulades conteses bèl·liques del segle XIX van ser habituals i exhaustives. La consulta dels arxius parroquials és com una rifa: si hi ha sort, es conserven. Si no —i això és el més habitual— el buit és pràcticament total i descoratjador. D'altres sèries han estat salvades de la crema i, ni que sigui parcialment, són consultables, però sovint en arxius que són lluny dels centres productors. Els aiguats i els meteors tampoc no han col·laborat massa en la conservació dels nostres fons muntanyencs.

Davant d'aquest panorama, es podria dir que hi ha elements suficients per al desànim. Però no tot està perdut. Durant segles, les cases —les unitats bàsiques de la vida social i comunitària als pobles de muntanya— han mantingut i conservat els seus arxius patrimonials. En principi, per preservar i defensar drets i possessions, però en alguns casos també per afermar la identitat de la casa, amb la intenció de recollir la seva microhistòria, els vincles invisibles amb els avantpassats.

Però la crisi estructural, econòmica i social que ha viscut la nostra muntanya ha afectat, necessàriament, la salut d'aquestes col·leccions documentals. El destí d'aquests petits arxius ha seguit, gairebé sempre, el mateix trajecte vital que les cases que els han generat. En algunes ocasions, a l'hora de tancar una casa, els papers vells només eren un record dolorós del passat, la constatació física que s'havia tallat un doll vital en ac-

tiu des de feia segles, el manteniment del qual havia costat molts esforços i condicionat la vida i el treball de generacions i generacions. Cremar aquesta documentació era una manera d'alleugerir aquest sentiment de culpa, d'alliberar-se d'un llast massa feixuc, que seria un obstacle per encarar un futur radicalment diferent. En d'altres casos, els papers de la casa tancada s'han conservat, al preu del repartiment dels documents més llaminers —els pergamins— entre els descendents. Els saqueigs sistemàtics de les cases tancades i el comerç més o menys subreptici de documents també ha fet un forat considerable: els documents que entren en aquest mercat viuen en un univers paral·lel, en uns llimbs dels que difícilment en podran sortir.

A algunes de les cases en actiu, en canvi, el seu patrimoni documental és valorat i conservat amb un cert orgull, perquè és el testimoni evident de l'antiguitat de la casa. Probablement els papers i els pergamins estaran mal conservats, mig ratats o afectats per la humitat, i no s'haurà fet mai cap intent de classificació. Però encara hi són, i això és el que compta. Des de les cases que només tenen una dotzeneta d'escriptures amb capítols i vendes dins d'una caps de galletes fins a les que guarden sèries de correspondència, capbreus i dietaris, tot un ventall que reflecteix la diversitat i complexitat de les relacions socials i econòmiques a muntanya. A més, als arxius patrimonials hi ha sovint documentació d'origen municipal o comunal, recollida en el decurs de l'exercici de funcions representatives per part d'algun dels membres de la casa, i que moltes vegades és l'única documentació pública que es conserva sobre el poble.

Davant d'aquest panorama, el paper que han de jugar les institucions arxivís-

tiques de la zona en la incorporació dels arxius patrimonials pirinencs als seus fons ha de ser un exercici equidistant entre la diplomàcia i l'audàcia. Els arxius històrics comarcals de les comarques del Pirineu ja realitzen una sèrie d'actuacions en aquest sentit, que van des de la identificació dels fons més notables fins a la formalització de contractes de dipòsit o —en casos extrems— la compra d'arxius que han entrat al mercat documental. De vegades —en tenim un exemple recent a era Val d'Aran— l'atzar ha permès la recuperació d'arxius patrimonials *in articulo mortis*, a un dit de la crema.

És evident que les dificultats per penetrar en aquesta selva arxivística són notables, i la desconfiança congènita dels seus propietaris és potser la més significativa: molt sovint són reacis a deixar en dipòsit les seves col·leccions. Una solució plausible per a la recuperació i difusió d'aquests arxius passa per la digitalització dels fons, prèviament classificats, un procés que ja ha estat iniciat, amb gran èxit, en algun gran arxiu patrimonial del Pallars Sobirà. Si, pels motius que sigui, no és possible la cessió en dipòsit, la digitalització evita qualsevol suspicàcia sobre el destí darrer de la documentació, i posa a disposició de l'investigador el material en un format còmode.

La digitalització dels fons patrimonials privats de les cases pirinenques és potser una solució lenta i cara, no exempta de dificultats i entrebancs. Però una actuació decidida en aquest sentit significaria la recuperació d'una part fonamental del llegat històric d'un territori que fins avui ha tingut un paper injustament marginal: una aposta per la normalització i pel futur.

ALBERT VILLARÓ

CRÒNICA

El dia 20 de gener de 2001 el Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, l'Alcalde de Berga i la Presidenta del Consell Comarcal del Berguedà van inaugurar el nou Arxiu Històric Comarcal de Berga. Aquest centre és el vint-i-vuitè arxiu comarcal que s'integra a la Xarxa d'Arxius Històrics Comarcals. En el mateix acte es van lliurar a les persones i entitats que hi han dipositat documentació un diploma d'agraïment.

L'arxiu és situat al Pavelló de Suècia, reconstrucció del Pavelló de l'Estat suec a l'Exposició Internacional de Barcelona de l'any 1929. Aquest edifici va ser regalat per Suècia a la ciutat de Barcelona i aquesta, al seu torn, el va donar a la ciutat de Berga. En el seu nou emplaçament aquest edifici va ser inaugurat el 14 d'agost de 1932 pel president de la Generalitat de Catalunya Hble. Sr. Fran-

cisc Macià. Els anys de la II República va ser destinat a escola i casa de colònies. Durant el període franquista va formar part de la Caserna militar de Berga, fins que els anys seixanta va ser definitivament desmantellat. Amb la seva reconstrucció la ciutat de Berga ha recuperat un edifici significatiu que ha estat adaptat a les seves noves funcions; a la de centre d'arxiu, equipament que ha de donar resposta a dues necessitats bàsiques, la consulta pública de la documentació i la seva conservació.

El Pavelló té una superfície total de 1275 m², 653 m² dels quals es destinen exclusivament a la seu de l'arxiu comarcal, distribuïts en dos àmbits. El primer és la zona pública, en la qual es destaca la sala de consulta que disposa de 12 punts per als investigadors, amb una biblioteca de suport, especialitzada bàsicament en

Arxiu Històric Comarcal de Berga. Pavelló de Suècia. Foto: Servei d'Arxius

Arxiu Històric Comarcal de Berga. Sala de Consulta. Foto: Servei d'Arxius.

història local, de lliure accés. Aquesta sala està preparada per, quan escaigui, poder instal·lar aparells lectors de microfilm o consulta per Internet. Dins aquest àmbit tenim el despatx de direcció de l'arxiu, amb control visual de la sala.

El segon àmbit és restringit al públic. Hi destaca un dipòsit documental amb una capacitat de 3.589 metres lineals, un dipòsit per a documents de gran format (plànols, cartells...) i un altre destinat a suports fotogràfics i magnètics. En aquesta zona trobem l'espai de càrrega de documents, la sala de desinsectació i sala de classificació de documents.

L'edifici és adaptat per a persones amb discapacitats físiques i disposa de les mesures de seguretat adients contra foc i intrusió. La inversió realitzada pel Departament de Cultura ha estat de 87.295.589 pta. dels exercicis pressupostaris de 1998, 1999 i 2000, pels conceptes d'obres i mobiliari. L'adreça és: Pavelló de Suècia. Pla de l'Alemanya, 8600 Berga. Director: Xavier Pedrals i Costa. Telèfon.: 93 822 15 48.

d'abril - 5 de maig del 2001 a la seu de l'Arxiu Històric de Girona; *Coneixement de Maçanet de Cabrenys i la seva història*; per la ruta dels arbres monumentals, sortida guiada per Pere Roura, el dissabte 28 d'abril del 2001. Organitza l'Arxiu Històric de Girona; *La catedral i la seva història*, visita guiada per Sandrine Victor i Gabriel Roura, el dissabte 9 de juny del 2001. Organitza l'Arxiu Històric de Girona.

La Selva: jornada *Sindicalisme i món rural a Catalunya 1900-1975*, el dia 20 d'abril del 2001 a la seu del Museu Etnogràfic del Montseny "La Gabella", a Arbúcies. Organitzat pel Museu Etnològic del Montseny, el Centre de Recerca d'Història Rural de la Universitat de Girona i l'Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines;

VI Premi Josep Moragues 2001 de recerca en humanitats i ciències socials en l'àmbit territorial històric de la comarca de la Selva. Convocat pel Consell Comarcal de la Selva i el Centre d'Estudis Selvatans. Termini de presentació de treballs: abans del 15 de gener del 2002 a l'Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners. Per a més informació: AHC de Santa Coloma de Farners, tel. 972 84 21 46 i fax 972 84 35 42; seminari *De la vella a la nova vegueria de Girona canvis i continuïtats*, el dissabte 21 d'abril del 2001 a la sal d'actes de l'Institut d'Ensenyament Secundari de Santa Coloma de Farners. Organitzat pel Centre d'Estudis Selvatans, el Patronat Francesc Eiximenis, l'Ajuntament de Santa Coloma de Farners i la Universitat Oberta de Catalunya amb la col·laboració de l'Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners.

Vall d'Aran: seminari *Arxius, Biblioteques i Museus: el seu futur en joc. Control de plagues i microorganismes en les col·leccions i fons. Tractament en massa dels fons hemerogràfics*, els dies 18, 19 i 20 de juliol del 2001 a la seu de l'arxiu comarcal. Organitzat per l'Arxiu Històric General d'Aran amb la col·laboració del Consell General

AGENDA

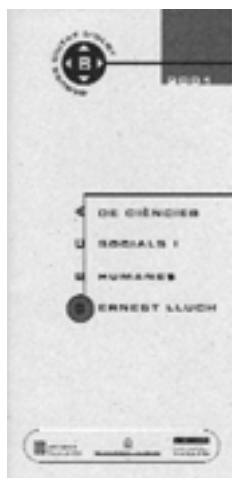
Bages: exposició *Joves Republicans. La República a Manresa (1931-1936)*, del 16 de març al 29 d'abril del 2001 a la Sala Sant Domènec de Manresa. Produïda per l'Ajuntament de Manresa amb la col·laboració de l'Arxiu Històric Comarcal de Manresa, el Centre d'Estudis del Bages i el Centre d'Història Contemporània de Catalunya.; exposició *Imatges de Manresa. Fotografies d'Ignasi Rubinart*, del 5 al 15 de juliol del 2001 a la Sala Sant Domènec de Manresa. Organitzada pel Museu Comarcal de Manresa i l'arxiu comarcal. Per a més informació: AHC de Manresa, tel i fax. 93 873 65 25

Barcelonès: curs *Les institucions catalanes i els seus textos a través de la història (s. XVI-XIX). Implicacions catalogràfiques*, els dies 25 i 27 d'abril i 2 i 4 de maig del 2001, a la Biblioteca de Catalunya.

Berguedà: exposició *Itinerari de l'aprofitament industrial de la Riera de Metge*, recull fotogràfic de les antigues fàbriques berguedanes mogudes per les aigües de la Riera del Metge, del 7 d'abril al 2 de maig del 2001 al vestíbul de l'arxiu comarcal. Organitzada per l'Arxiu Històric Comarcal de Berga.

Conca de Barberà: convocatòria del VI Premi Biennal *Aires de la Conca* de recerca comarcal, organitzat pel Consell Comarcal de la Conca de Barberà en col·laboració amb l'Arxiu Històric Comarcal de Montblanc. Termini de presentació de treballs: 30 de setembre del 2001. Per a més informació: AHC de Montblanc, tel. 977 860 492.

Garrotxa: *Beques Ciutat d'Olot 2001. Beca de Ciències Socials i Humanes Ernest Lluch* de recerca en ciències socials i humanes en l'àmbit de la comarca de la Garrotxa. Organitzat per l'Ajuntament d'Olot, el Museu Comarcal de la Garrotxa i l'Arxiu Històric Comarcal d'Olot. Termini de presentació de treballs: 28 de setembre del 2001. Per a més informació: AHC d'Olot, tel. 972 27 91 31.

Gironès: curs de paleografia segles XIV-XVII, a càrrec de Gabriel Roura, els divendres i dissabtes del 4 al 19 de maig del 2001. Organitzat per l'Arxiu Històric de Girona i el Centre de Recerca d'Història Rural (UdG); exposició *El nu femení*, fotografia d'Antoni Esplugas, produïda per l'ANC, durant els dies 5

d'Aran. Per a més informació: AIG d'Aran, tel. 973 64 25 69.

VI European Conference on Archives. Archives between past and future, els dies 30 de maig – 2 de juny del 2001 a Florència. Organitzada per l'Associazione Nazionale Archivistica Italiana

(ANAI), la Direzione Generale per gli Archivi (DGA) i l'International Council on Archives (ICA). Per a més informació: Secretaria organitzativa: Newtours SpA, Via San Donato, 20, 50127 Florència (Itàlia); tel. 39 055 33611 i fax 39 055 3361250; e-mail: web: .

mentació del fons del Consell General d'Aran (1997), 2 m lineals.

(Gener - febrer del 2001)

Arxiu Històric Comarcal de Berga: fons de l'Ajuntament de Berga, expedients d'obres de particulars (1961-1978), 10,4 m.l.; un pergami del segle XIV, que és un contracte entre Galceran de Pinós i Jaume Promifet; mecanoscrit de l'obra de Mn. Josep Armengou *Justificació de Catalunya*, que és la revisió de la versió de 1955; dues cartes sobre el bosc de Gresolet (1921); 7 cartes de Ramon Vinyes i Cluet als "Amics del Teatre" (1951-1952); 22 fullets d'Unió Democràtica de Catalunya (1932-1936); fotografies de la comarca (1936-1955), 30 positius i 45 negatius.

Arxiu Històric Comarcal de la Bisbal d'Empordà: noves transferències de documentació dels fons dels ajuntaments d'Ullastret (1924-1991), 0,3 m lineals, la Bisbal d'Empordà, expedients d'Intervenció (1988-1992), 2 m lineals i d'Ullà (1979-1999), 1,9 m lineals; fons del Jutjat de Pau d'Ullà (1981-1994), 0,24 m lineals; protocols notarians del districte de la Bisbal d'Empordà (1968-1975), 15 m lineals.

Arxiu Històric de Girona: documentació del cens de població i habitatges de l'Institut Nacional d'Estadística (1991), 4,4 m lineals; fons personal de l'advocat German Palomino (1956-1980), 98 lligalls i 7 llibres; fons patrimonial Julià de Sant Jordi Desvallés (1372-1940), 28 unitats; cartells, fulls volants i altre material imprès d'associacions polítiques i culturals independentistes (1975-1989), 5 capses.

Arxiu Històric Comarcal d'Igualada: documentació dels Jutjats de 1ª Instància i Instrucció d'Igualada números 1, 2 i 3 (1930-1992), 444 m lineals; documentació del fons patrimonial Cal Gasparó de Castellolí (1860-1960), 1 carpeta; 15 fotografies (2000).

Arxiu Històric Comarcal de Figueres: protocols notarians del districte de Figueres (1900), 1,5 m lineals; col·lecció de fotografies de la família Alemany (ca. 1900/1980), 440 unitats; 14 cartells de les Trobades de barques de vela llatina de Cadaqués (1988-200); reproducció del Llibre Mestre del fons patrimonial Bualous de Riudarenes (1317-1736).

Arxiu Històric Comarcal de Manresa: 110 cassetes d'actes realitzats a la sala de sessions de l'Ajuntament de Manresa (1994-2000) i documentació impresa de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Manresa (anys noranta); documentació del fons personal de Joaquim Amat-Piniella (1940-1974), 0,4 m lineals; dues fotografies d'Ignasi Rubinart (anys trenta); 300 negatius del fons Antoni Quintana i Torres; 114 negatius, pel·lícula i plaques de vidre del fons Josep Torras i Carcassona; còpia de 72 documents del fons Joan Selves i Carner (1931-1933).

NOUS FONS I DOCUMENTS INGRESSATS ALS ARXIU

(Novembre - desembre del 2000)

Arxiu Històric Comarcal de la Bisbal d'Empordà: fotografies de Joan Foxà (s. XX), 1.270 negatius, 86 positius i 117 diapositives.

Arxiu Històric Comarcal de Figueres: Llibre d'Actes de la Societat d'oficials paletes "La Paleta" de Figueres (1915-1919); fons personal de l'hisendat Benvingut Rivas de la Jonquera (1792/1941), 0,2 m lineals; 51 programes de mà de la Festa Major de Figueres (1981/1999); 12 fotogravats d'Aguilana (1929/1950).

Arxiu Històric de Girona: col·leccions de plànols formades pel Col·legi d'Arquitectes de Catalunya - Demarcació de Girona (1970-1988), ca. 2.100 unitats.

Arxiu Històric Comarcal d'Igualada: fons de l'Ajuntament d'Igualada, documentació de l'arxiu de gestió (1985-1993), 10 m lineals i del Departament d'Obres i Urbanisme (1970-1980), 1 m lineals; 20 fotografies (2000).

Arxiu Històric Comarcal de Manresa: nou lliurament de documentació del fons personal Francesc Farreras i Duran (1931-1979), 0,4 m lineals; manuscrit de Francesc Marcet sobre els fets del 6 d'octubre de 1934; 23 fotografies del claustre de les Caputxines de Manresa (anys 80); 47 fotografies de Manresa i del Bages (2000).

Arxiu Històric Comarcal de Montblanc: transferència de documentació dels fons de l'Institut de Formació Professional Pere Berenguer de Montblanc (1975-1997), 15 m lineals i de l'Institut de Batxillerat de Montblanc (1986-1997) 9 m lineals; fragment d'un llibre d'Actes del Ple de l'Ajuntament de Montblanc (23 de febrer – 17 d'abril de 1912).

Arxiu Històric Comarcal d'Olot: un lligall de correspondència del fons patrimonial Casabó (1751-1828), 0,15 m.l.; fons d'imatges Rafel Henares, 886 unitats; col·lecció de 148 fotografies de color de Martí Achaval (s. XX); *Plano geométrico de los mansom Vilamala, Armengué, Castellnou, Piqués, Brugada, Granollach y demás piezas anexos a los mismos situado en el término de San Esteban de Bas, propiedad del Excelentísimo Señor Marqués de Ministrol* (1899) [document integrat al fons Pere Llosas].

Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners: transferència de documentació del fons de l'Oficina Comarcal del DARP de Santa Coloma de Farners (1991-1996), 8,6 m lineals; transferència de documentació del fons de l'Ajuntament de Santa Coloma de Farners (1883-1974), 1 m lineals; documentació de l'Ajuntament de Santa Coloma de Farners comprada a Barcelona (1833-1859), 1 lligall; transferència de documentació del fons de l'Institut d'Ensenyament Secundari de Santa Coloma de Farners (1990-1995), 3 m lineals; sis fotografies de Santa Coloma de Farners donades per Josep Alsina Serra (1923-1936).

Arxiu històric Comarcal de Solsona: transferència de documentació del fons de l'Oficina Comarcal del DARP (1980-1998), 9,6 m lineals; documentació del fons Club d'Esquí Port del Comte (1959-1973), 0,1 m lineals; 4 postals (1940-1955) i 5 fotografies de la comarca (1958-1979).

Arxiu Històric Comarcal de Sort: transferència de documentació del Departament de Medi Ambient a la comarca (1991-1998), 3 m lineals; documentació de l'Observatori Meteorològic de Sort (2000), 1,20 m lineals; 498 fotografies de la comarca (1910-2000).

Arxiu Històric Comarcal de Tàrraga: fons de l'Escola de Sobrestants d'Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya a Tàrraga (1990-1997), 2 m lineals.

Arxiu Històric Comarcal de Terrassa: fons de l'Ajuntament de Terrassa, expedients de llicències d'activitats econòmiques (1991-1995), 46 m lineals, i documentació sobre els cursos de català (1968-1989), 0,6 m lineals.

Arxiu Històric Comarcal del Vendrell: documentació del fons de l'Oficina Comarcal del DARP (1993-1995), 0,7 m lineals; transferència de documentació del fons l'Ajuntament del Vendrell (1950-1998), 11 m lineals i 2.600 fotografies de l'Oficina de Premsa (1980-1995); documentació del fons de l'Ajuntament de l'Arboç (1826-1994), 55 m lineals; 15 fotografies de la Caixa d'Estalvis Provincial de Tarragona al Vendrell (1960); 4 pel·lícules de temàtica local vendrellenca (1958-1980).

Arxiu Històric General d'Aran: docu-

Arxiu Històric Comarcal de Montblanc: fons del Consell Comarcal de la Conca de Barberà, sèries d'expedients generals (1998), correspondència (1998-1999), expedients d'habilitació d'habitatges (1993-1996) i de comptabilitat (1996-1997), 13,29 m lineals; nou lliurament de documentació del fons del Casal Montblanquí (1995), 1,80 m lineals.

Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners: transferència de documentació del fons del Consell Comarcal de la Selva (1992), 4 m lineals; nou lliurament de documentació del fons del Jutjat de 1ª Instància i Instrucció núm. 1 de Santa Coloma de Farners (1971), 2,5 m lineals; nou lliurament de documentació del fons de la Junta Electoral de Zona de Santa Coloma de Farners (1999-2000), 2,5 m lineals; fons personal Josep Fontanils Xumetras (1938-1955), 1 lligall; un llibre d'escriptures de diversos notaris de Santa Coloma de Farners (1720-1831) adquirit a la Llibreria Batlle de Barcelona.

Arxiu Històric Comarcal de Solsona: documentació del Consell Comarcal del Solsonès (1995-1998), 4 m lineals; nou lliurament de documentació dels fons dels ajuntaments de Llobera (1993-1996), 1,6 m lineals, Pinell (1994-1996), 1,6 m lineals i Pinós (1993-1996), 1,5 m lineals; protocols del districte notarial de Solsona (1942-1975), 2 m lineals; documentació de l'empresa

d'assegurances Mas de Solsona (s. XX), 1 m lineals; 1 CD-ROM (2000); 140 fotografies de la comarca (1977).

Arxiu Històric Comarcal de Sort: 557 ortofotomapes del Departament de Medi Ambient (s. XX); fons del Consell Comarcal del Pallars Sobirà, sèrie de correspondència (1999), 0,7 m lineals; fons patrimonial de la casa Bringué de Ginestare (1330-1996), 1,3 m lineals.

Arxiu Històric Comarcal de Tàrraga: segon lliurament del fons fotogràfic Miquel Martí Florensa (1920-1945), 500 positius i negatius fotogràfics.

Arxiu Històric Comarcal de Terrassa: protocols notarians del districte de Terrassa (1975), 20 m lineals; nou lliurament de documentació del fons d'empresa F. Verdera, S.A. (1935-2000), 2,4 m lineals.

Arxiu Històric Comarcal del Vendrell: documentació del Consell Comarcal del Baix Penedès (1996), 3,3 m lineals.

Arxiu Històric General d'Aran: 2 llibres d'actes del fons de l'Ajuntament de Vielha-Mijaran (1973-1978); segon lliurament de documentació del fons patrimonial Çò de Borier d'Arró, 0,10 m lineals, 19 postals i 35 fotografies; fons patrimonials Çò de Martin d'Arres de Jos (s. XIX-XX) 0,20 m lineals i 9 fotografies i Çò de Benet d'Arres de Jos (s. XVIII-XX), 0,4 m lineals.

Blanc (1285-1642), 60 unitats; catàleg de llicències d'obres del fons de l'Ajuntament d'Olot (1901-1919).

Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners: inventari de la documentació transferida per l'Oficina Comarcal del DARP (1991-1996); inventari del fons de l'Escola de Capacitació Agrària i Forestal de Santa Coloma de Farners (1983-1996).

Arxiu Històric Comarcal de Sort: inventari del fons del Departament de Medi Ambient a la comarca (1991-1998); inventari del fons de l'Observatori Meteorològic de Sort (2000); catàleg del fons patrimonial de Casa Subirà d'Altron (1501-1999); catàleg de 498 fotografies de la comarca (1910-2000).

Arxiu Històric Comarcal de Terrassa: inventari dels fons d'empresa terrassencs José Casas, Successor (1939-1979), Hilaturas Armengol Aurell (1942-1952), Impermeables y Confecciones S.A. (1942-1969), B. Dinarés Armengol (1944-1948), Herederos de V. Colomer, SaA. (1953-1970) i Dobladors y Torcidos M.S.A. (1961-1980); inventaris dels fons personals F. Busquets i Roca de Barcelona (1945-1982), H. Cabanes de Ayala de Barcelona (1959-1971) i S. Cardús i Florensa de Terrassa (1940-1957).

Arxiu Històric Comarcal del Vendrell: inventari del fons de la Junta de Compensació del Nou Vendrell (1973/1994).

Arxiu Històric General d'Aran: inventari de la segona transferència del fons de l'Ajuntament de Vielha-Mijaran (1632-1984).

(Gener - febrer del 2001)

Arxiu Històric Comarcal de la Bisbal d'Empordà: reclassificació i informatització dels fons dels Ajuntaments d'Ullastret (1334-1991) i d'Ullà (1846-1999).

Arxiu Històric Comarcal de Cervera: inventari del fons Agustí Duran i Sanpere (1545-1983).

Arxiu Històric Comarcal de Figueres: catàleg de la col·lecció de cartells de l'arxiu comarcal (1903/2000); inventari del fons personal B. Rivas; inventari de la Jonquera (1792-1941); inventari del fons de la Cambra Agrària Local de Figueres (1943-1994).

Arxiu Històric de Girona: inventari de la sèrie de fars (II part) del fons de Transport i Comunicacions (1848-1980); catàleg dels "fragments notarians de Peralada" incorporats al catàleg d'aquesta notaria (S.XIV-XVIII); inventari de la documentació de la Junta Electoral Provincial (1999-2000); catàleg del fons patrimonial Julià de Sant Jordi Desvallès (1372-1940).

Arxiu Històric Comarcal d'Igualada: inventari del fons patrimonial Cal Gasparó d'Igualada (1860-1960); revisió i actualització del fons d'empresa Ignasi

NOUS INSTRUMENTS DE DESCRIPCIÓ DELS ARXIUS

(Novembre - desembre del 2000)

Arxiu Històric Comarcal de Figueres: inventari del fons de la Delegació Local de la Lliga de Catalunya de Mutilats i Vídues de la Guerra d'Espanya 1936-1939 (1977/1989); inventari de la CAL del Palau de Santa Eulàlia (1944/1993).

Arxiu Històric de Girona: catàleg de la sèrie d'expedients de personal docent i no docent del fons d'Ensenyament (1932-1984); inventari de la sèrie d'actes de conciliació del fons de Treball (1979-1984); inventari de les sèries de padrons i censos d'habitants de l'INE (1975-1986); inventari de les sèries d'implantació del cadastre de rústica del fons d'Hisenda (1954-1970); catàleg de les sèries d'administració del fons de l'Hospital Psiquiàtric de Salt (1978-1988); inventari de la documentació de la Junta Electoral de Zona (1995); inventari de la sèrie d'expedients d'habitatges del Patronat Provincial de la Venda (1953-1999).

Arxiu Històric Comarcal d'Igualada: fons de l'Ajuntament d'Igualada, inventari de la documentació de gestió ((1985-1993) i del Departament d'Obres i Urbanisme (1970-1980); revisió i informatització del catàleg del fons

notarial del districte d'Igualada, secció Piera, Capellades, Calaf, la Llacuna i la Pobla de Claramunt (1500-1900) i secció Igualada (1400-1900); catàleg i digitalització de 220 fotografies de la col·lecció de fotografies de l'Ajuntament d'Igualada (1890-1930 i 2000).

Arxiu Històric Comarcal de Mataró: protocols notarians de Vilassar de Mar (1975), 14 vol., i de Premià de Mar (1975), 25 volums; expedients de civil del fons del Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 1 d'Arenys de Mar (1981-1985), 30,2 m lineals.

Arxiu Històric Comarcal de Montblanc: fons del Consell Comarcal de la Conca de Barberà, inventari de la documentació ingressada durant els anys 1998-2000 i revisió i actualització de l'inventari dels programes i cartells; fons de l'Ajuntament de Montblanc, inventari de 76 unitats ingressades els anys 1998-2000 i actualització de l'inventari de cartells i programes (s. XX); inventari i informatització de la documentació produïda durant l'any 1994 dels fons dels ajuntaments de Blancafort, les Piles i Savallà del Comtat.

Arxiu Històric Comarcal d'Olot: catàleg de pergamins del fons de la Família

Font i Germans (1900-1970); digitalització i catàleg de 220 fotografies de la col·lecció de fotografies de l'Ajuntament d'Igualada (1890-1950 i 2000).

Arxiu Històric Comarcal de Manresa: inventari del fons Francesc Farreras i Duran (1924-1985).

Arxiu Històric Comarcal de Montblanc: inventari de les nou primeres seccions del fons de l'Ajuntament de Savallà del Comtat (s. XX).

Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners: aplicació de la Norma ISAD (G) per a l'elaboració del quadre de fons de l'arxiu comarcal; inventaris

de la documentació transferida pel Consell Comarcal de la Selva (1992) i l'Ajuntament de Santa Coloma de Farners (1883/1974); inventari del lligall de documents del fons de l'Ajuntament de Santa Coloma de Farners comprats a Barcelona (1833-1859); inventari de la documentació ingressada pel Jutjat de 1ª Instància i Instrucció núm. 1 de Santa Coloma de Farners (1971); inventari de les fotografies de poblacions de la comarca de la Selva procedents de l'Arxiu Mas de Barcelona (1904/1981).

Arxiu Històric Comarcal de Sort: catàleg de 557 ortofotomapes del fons del Departament de Medi Ambient (s. XX);

catàleg del fons patrimonial casa Bringué de Ginestarre (1330-1966).

Arxiu Històric Comarcal de Terrassa: fons de l'Ajuntament de Terrassa, inventari de les sèries de Patrimoni (1847-1984), de Gestió de Pressupostos (1960-1988), de la documentació dels cursos de català organitzats per l'Ajuntament (1968-1989) i catàleg dels expedients de llicències d'obres de particulars (1950-1965); inventari i aplicació de la Norma ISAD (G) del fons patrimonial Can Parellada de Terrassa (1542-1896).

Arxiu Històric General d'Aran: inventari del fons fotogràfic Josep M. Solé Monlau (1973-1998).

BIBLIOGRAFIA

- ALTURO i PERUCHO, Jesús. *El llibre manuscrit a Catalunya. Orígens i esplendor*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de la Presidència, 2000. (Som i serem; 14). 291 p.
- Arxibar. *Butlletí de l'arxiu municipal de Barcelona*. N. 7. Barcelona, març 2001. 4 p.
- Arxiu Històric Municipal de Reus. *Informatiu Arxiu*. N. 4. Reus, desembre 2000. 20 p.
- BONFILL, Anna. "L'Arxiu d'Imatges d'Olot". A: *El Plaó. Butlletí d'informació cultural d'Olot*. Núm. 29 (Olot, novembre 2000), p. 1.
- CARDÚS i FLORENSA, Salvador. *Ordinacions de bon govern de la batllia de Terrassa (1299-1625)*. Barcelona: Fundació S. Vives Casajuana, 2000. 232 p.
- COMPANYS i FARRERONS, Isabel; PIQUÉ i PADRÓ, Jordi. *Catàleg dels protocols notariais de Tarragona (1472-1899)*. Barcelona: Fundació Noguera, 2000. (Inventaris d'arxius notariais de Catalunya; 23). 545 p.

- COSTA, Lluís. *El patrimoni català dels Medinaceli, més a l'abast*. Sils: Ajuntament de Sils. Arxiu Municipal de Sils, Centre d'Estudis Selvatans, s.d. 19 p. [extret de *Quaderns de la Selva*, 12].

- "Dossier: el fons documental Alemany i Borràs". A: *Blanda*. N. 3 (Blanes, 2000), p. 87-118.
- Estudis històrics i documents dels arxius de protocols*. N. XVIII. Barcelona: Col·legi de Notaris de Catalunya, 2000. 434 p.
- Fundació Rafael Campalans. *Butlletí de l'arxiu històric*. Nova època. N. 1. Barcelona, març 2001. [4] p. + 1 full de suplement.
- Llibres i papers de Rosa Leveroni*. Catàleg de l'arxiu literari. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2000 (Llibres i papers de; 1). 195 p.
- MALLORQUÍ, Elvis. "Les fonts documentals". *Riudellots de la Selva*. Girona: Diputació de Girona, Caixa de Girona, 2000. 96 pàg.
- MAYANS, Antoni. "El fons de l'institut Olotí de les Arts, les Ciències i les Indústries". A: *El Plaó. Butlletí d'informació cultural d'Olot*. Núm. 31 (Olot, gener 2001), p. 2.
- MOLINAS, Lluís. "Miquel Torroella i Plaja, cronista de les Gavarres". A: *Revista de Girona*. N. 204 (Girona, gener-febrer 2001), p.36-39.
- PIÑOL ALABART, Daniel. *El notariat públic al Camp de Tarragona. Història, activitat, escriptura i societat (segles XIII-XIV)*. Barcelona: Fundació Noguera, 2000. (Estudis; 27). 411 p.
- PUIGVERT i GURT, Xavier. "El fons patrimonial de la família Blanch". A: *El plaó. Butlletí d'informació cultural d'Olot*. N. 32 (Olot, febrer 2001), p. 2.
- REY DE LAS PEÑAS, Remedios (dir.). *Quintas jornadas archivísticas. "Actualidad de la heráldica y la sigilografía" del 6 al 8 de octubre de 1999*. Huelva: Diputación de Huelva. Servicio de Archivos, 2000. 277 p.
- SALA, Pere. "Fàbriques i producció de paper a les comarques gironines". A: *Revista de Girona*. N. 205 (Girona, març-abril 2001), p. 46-57.
- TORNER, Jordi. "Arxiu Històric Comarcal o Arxiu Central?". A: *Arxiu Comarcal del Solsonès*. N. 4 (Solsona, novembre 2000), p. 8.

TORNER i PLANELL, Jordi. "Notícia de l'hermeroteca de l'Arxiu Històric Comarcal de Manresa". A: *Quadern del Museu*. N. 15 (Manresa, primavera 2001), p.4.

VILA, Josep i GUARDIOLA, Gaspar. "Documents de l'Arxiu Parroquial de Castellfolit". A: *Basalt. Revista de Castellfolit de la Roca*. N. 71 i 72 (Castellfolit de la Roca, octubre 2000 i gener 2001), p. 17 i p. 7.

ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA

Ingressos (novembre-desembre del 2000)

Àrea dels fons de l'Administració: Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya, expedients de llicències d'activitats classificades (1983-1984) 38,4 m lineals; Dispensari antituberculos del Dr. Lluís Sallés, històries clíniques, estadístiques, radiografies, recull de premsa i publicacions de l'antic dispensari central antituberculos (1920-1979), 5,3 m lineals; Delegació Provincial a Barcelona del Ministeri d'Indústria i Energia, expedients d'instal·lacions receptores de baixa tensió (1964-1984), 78,2 m lineals.

Àrea dels fons Històrics: *Fons d'empreses*: Tecla Sala e Hijos, SA., documentació comptable, avisos dels treballadors a l'empresa i publicacions periòdiques sobre legislació social (1941-1979), 1,2 m lineals. *Fons personals*: Ramon Arrufat i Arrufat, tercer volum del breuari de pensaments (1972-1978), 0,1 m lineals; Alfonso Vignau, reculls de premsa (1995-1999), 0,5 m lineals; Ferran Valls i Taberner, 630 cartes (1820/1974), 0,4 m lineals. *Fons d'associacions i fundacions*: Joventut Obrera de Barris d'Acció Catòlica (JOBAC), documentació constitutiva i d'organització, dossiers d'activitats i publicacions (1972-1988), 0,5 m lineals; Unió Sindical Obrera de Catalunya (USOC), documentació dels diferents òrgans directius, secretaries, federacions sectorials i unions territorials (1992-1999), 1,5 m lineals. *Col·lec-*

cions: col·lecció de documents de la transició de Pelai i Joan Pagès, 30 cassettes de gravacions de la vaga de treballadors de l'empresa Roca Radiadores de Gavà (1976-1977); col·lecció de documents del viatge del vaixell Winnipeg a Xile (AGE), 26 làmines amb reproduccions de documentació textual i fotogràfica del viatge (1939); col·lecció del *Notiziario del Corpo de Truppe Volontarie*, butlletí de les tropes italianes que van participar en la guerra civil espanyola (1937-1939), 0,3 m lineals.

Àrea del fons d'Imatges, Gràfics, i Audiovisuals: *fons patrimonials de l'ANC*: Carbonell i Fita: 3 plaques estereoscòpiques; col·lecció de documents del viatge del vaixell Winnipeg a Xile (AGE): 26 positius color; *col·lecció de cartells de l'ANC*: 1 cartell d'Estat Català editat amb motiu de la mort dels germans Badia; col·lecció de documents de la transició de Pelai i Joan Pagès (AGE): 30 cassettes amb els enregistraments de les assemblees de treballadors durant la vaga de l'empresa Roca; cassettes que recullen cançons de la guerra civil espanyola en català, castellà, francès i rus; Trabajos Aéreos Fotográficos S.A. (TAF), 77.000 negatius b/n i color, 5.000 diapositives i quasi 100.000 contactes.

Ingressos (gener-febrer del 2001)

Àrea dels fons de l'Administració: Generalitat de Catalunya (exili), manuscrit atribuït al president Lluís Companys (1940), a l'espera del lliurament de la resta de documentació de la Generalitat de Catalunya que la Fundació Sabino Arana conserva a la seu de l'Archivo del Nacionalismo a Artea (Euskadi), 0,1 m lineals.

Àrea dels fons Històrics: *Fons d'empreses*: MACOSA (Material y Construcciones, SA), 236 negatius b/n, 2.524 negatius color, 5 positius color i 33 diapositives sobre material produït per l'empresa a principis del segle XX (1970-1985); *Fons personals*: Antoni Garrigosa i Ros, documentació familiar i personal, manuscrits i mecanografiats d'obra original i biblioteca (1933/1998), 0,8 m lineals; Josep Andreu i Abelló, documentació sobre la seva actuació al Parlament de Catalunya, a la Junta de Ayuda a los Republicanos Españoles (JARE), a l'Orfeó Català de Mèxic i al Colegio Madrid de Mèxic, correspondència i publicacions periòdiques (1933-1970), 1,6 m lineals; Ferran Cuitó i Canals, correspondència particular, documentació sobre la seva actuació com a Director General d'Indústria i president del Consell Superior d'Indústria del Govern de la II República, així com a president del Patronat de Turisme de la Generalitat de Catalunya. (1907/1936), 0,4 m lineals; Antoni Dot i Arxer, correspondència política (1945-1968), 0,1 m lineals;

Francesc Farreras i Duran, documentació sobre la seva actuació al Parlament de Catalunya i a Generalitat a l'exili, correspondència familiar i política (1941-1982), 0,4 m lineals; Miquel Guinart, correspondència política i documentació de l'assemblea extraordinària d'ERC de l'any 1959 (1950-1971), 0,1 m lineals; Frederic Rahola i d'Espona, documentació sobre la seva actuació com a delegat del president de la Generalitat durant la transició política (1977), 0,1 m lineals; Marià Rubió i Tudurí, obra literària original, recull d'articles publicats i documentació sobre la seva actuació política (1930-1940), 0,1 m lineals; Antoni Maria Sbert, documentació sobre la seva actuació en diversos càrrecs del Govern de la II República a l'exili i com a president de la Federación de Universitarios Españoles (FUE) de Mèxic (1931-1974), 0,3 m lineals; Pau Casals, documentació procedent de Washington: diari de Pau Casals (1901), documentació de concerts, jornades i festivals, correspondència, arxiu musical, diplomes, fotografies, pel·lícules, cintes d'àudio i discs de vinil (1890/1977), 6 m lineals; Josep Maria Vilarrúbias, documentació de diverses entitats i actes del barri de Sants (1925-1999), 3 m lineals; Gregori López Raimundo, documentació familiar i de la seva actuació política a la clandestinitat i a la legalitat, articles, conferències i declaracions, biblioteca, hemeroteca i col·lecció de la revista *Sinaia* de l'any 1939 (1936-1997), 1,2 m lineals. *Fons patrimonials*: Marquesos de Castellsorsius, documentació familiar i de gestió dels diferents patrimonis (1861-1988), 1,2 m lineals. *Fons d'associacions i fundacions*: Casa Nostra (Associació de gent de parla catalana de Suïssa), llibres d'actes, àlbums de signatures i documentació comptable i de les activitats dels diversos centres (1963-1999), 2 m lineals; Unió Sindical Obrera de Catalunya (USOC), documentació dels diferents òrgans directius, secretaries i de la federació d'ensenyament (1994-2000), 3,5 m lineals.

Àrea dels fons d'Imatges, Gràfics i Audiovisuals: col·lecció documental de Jordi Romaguera i Cubedo, 144 cassettes d'enregistraments en directe a cantants catalans i 92 goigs; Juan Antonio Sáenz Guerrero, fons de l'autor que conté més de 36.000 negatius en pas universal; col·lecció de paper moneda de l'ANC: billets de l'Ajuntament de Barcelona de l'any 1937 i altres nacionals i estrangers.

Nous instruments de descripció (novembre-desembre del 2000)

S'han informatitzat i s'han integrat dins de l'instrument de descripció del fons Generalitat de Catalunya (II República), els registres dels microfilms dels 507 lliells que actualment encara són retin-

guts a l'anomenat Archivo General de la Guerra Civil Española (antic Archivo Histórico Nacional -Sección Guerra Civil). En conjunt es tracta d'un total de 1.723 registres que fins ara eren recollits en un inventari en paper a part. A partir d'aquest moment es disposa d'una única classificació i d'un únic instrument de descripció per a tot el fons Generalitat de Catalunya (II República).

Crònica d'activitats:

- Creació de la *Ponència sobre el Patrimoni Històric Artístic Militar relacionat amb Catalunya*, el dia 14 de desembre de 2000 a partir de la *Comissió Mixta de Seguiment del Conveni Generalitat de Catalunya – Ministeri de Defensa*. La ponència, en què hi participa l'ANC, té com a un dels seus objectius fer un primer tractament per a la conservació i difusió del patrimoni documental militar relacionat amb Catalunya.
- Exposició itinerant *Cambra fosca (1936-1946). Imatges de Catalunya dels fotoperiodistes Brangulí*, del 23 d'octubre al 30 de novembre del 2000 a la Facultat de Ciències Jurídiques de la URV de Tarragona; del 17 de desembre del 2000 al 7 de gener del 2001 a la seu de l'Associació Baixa Segarra de Santa Coloma de Queralt (Conca de Barberà); del 16 de febrer al 18 de març del 2001 a la seu de l'Ecomuseu de Tremp (Pallars Jussà).
- Cicle de conferències: *Any internacional de la pau*, el 2 de novembre: *Les Naciones Unidas i els processos de Pau a Centreamèrica*, per Jesús M. Rodés; el 9 de novembre: *L'abisme entre el Nord i el Sud*, per Arcadi Oliveres; el 16 de novembre taula rodona: *Les religions i la pau*, amb Joan Botam, Josep Monells, Jamyang Tashi Dorje i Abdoulilah El Aroua a la seu de l'ANC.
- Cicle de conferències: *Gaudí, 150 anys*, l'1 de febrer del 2001: *Gaudí i la seva època*, per Josep M. Ainaud de Lasarte; el 8 de febrer del 2001: *La Sagrada Família, el temple barceloní del tercer mil·lenni*, per Jordi Bonet; el 15 de febrer del 2001: *L'obra arquitectònica d'en Gaudí*, per Joan Bassegoda; el 22 de febrer del 2001: *Gaudir Gaudí*, per Josep M. Subirachs, a la seu de l'ANC.